

Ministerie van Financiën

bespreken
10-3-26

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris Herstel Toeslagen

DG Herstel

Persoonsgegevens

nota

Beslisnota uitgangspunten 2x2000

Datum

6 maart 2026

Notanummer

2026-0000069501

Bijlagen

geen

Aanleiding

In deze nota worden, in navolging van de nota's DGH 605644, DGH 620875 en DGH 57329, een aantal uitgangspunten voorgelegd over hoe om wordt gegaan met ouders die een relatief lage terugbetaling hebben gedaan en zich melden voor aanvullende schadecompensatie.

Beslispunten

Wij adviseren u in te stemmen met de volgende uitgangspunten rondom mogelijk verminderde impact door KOT-terugbetalingen en de toegang tot forfaitaire schaderoutes:

- Voor ouders die zich aanmelden voor een forfaitaire schaderoute wordt getoetst of op voorhand aangenomen kan worden dat een relatief lage terugbetalingen toch aanzienlijke impact had.
- Deze toets wordt zo objectief en eenvoudig mogelijk ingericht, maar houdt de ruimte voor de ouder om diens verhaal te vertellen. Onderdeel hiervan is een inkomenstoets voorafgaand aan de forfaitaire routes bij SGH of MijnHerstel.
- Als de conclusie wordt getrokken dat de terugbetaling grote impact had, kan de ouder een forfaitaire route doorlopen.
- Als de conclusie wordt getrokken dat de terugbetaling geen grote impact had, wordt ingezet op een zo snel mogelijke afronding van het schadetraject. ~~Voor de hand ligt via een beschikking.~~
- Randvoorwaarde voor de ~~precieze~~ uitwerking is dat er geen benoemenswaardige financiële consequenties zijn t.o.v. de eerdere afspraken over deze groep. Dat vergt dat de uitkomst voor de ouder hetzelfde is bij MijnHerstel als bij het doorlopen van de SGH-route en dat het objectiveren door middel van de inkomenstoets geen aanzuigende werking heeft.

akkoord
zoals
besproken

Catshuis surplus?

Kernpunten

- Binnen de forfaitaire routes in het huidige schadestelsel wordt causaliteit tussen de problemen met kinderopvangtoeslag en de gebeurtenissen uit het uniform schadekader aangenomen op grond van een tijdlijn en het verhaal van de ouder.
- Dat leidt bij ouders met een relatief lage KOT-terugbetaling tot een risico op moeilijk uitlegbare uitkomsten. Dit was een van de voornaamste conclusies in de evaluatie van de SGH-pilot in mei 2024.

- Binnen de SGH-route is een oefentafel ingericht om vast te stellen wat de meest geschikte aanpak is voor de 2x2000-ouders binnen de forfaitaire routes. Uitkomst is onder andere het voorstel om voorafgaand aan de forfaitaire routes de toelating van deze groep te objectiveren door middel van een inkomenstoets.
- De SGH werkwijze is niet 1-op-1 over te nemen binnen MijnHerstel. Ouders uit de 2x2000-groep krijgen daar tot op heden een wachtscherm.
- Door vast te stellen over hoe om te gaan met de ouders met mogelijk verminderde impact binnen het nieuwe schadestelsel, willen we ouders zo snel mogelijk duidelijkheid geven over hun financieel herstel.
- Daarvoor stellen we onder andere een inkomenstoets voor. Van belang is dat deze toets consistent is en de effectiviteit goed gemonitord wordt.

Toelichting

Aanleiding voor beleid rondom mogelijk verminderde impact

- Iedere gedupeerde met een toekennende integrale beoordeling heeft het recht om een aanvraag voor aanvullende schade in te dienen.
- Ten tijde van de totstandkoming van de Wht bestond enkel de route via UHT met de CWS als adviseur om schade gecompenseerd te krijgen, waar een deels concrete en deels forfaitaire berekening van schade werd gedaan met een individuele toets op de aannemelijke causaliteit.
- Met de komst van forfaitaire routes, waarbinnen causaliteit met name wordt aangenomen op grond van de tijdlijn en het verhaal van ouder, is de noodzaak ontstaan om na te gaan of het op deze wijze aannemen van causaliteit in elke situatie verdedigbaar is.
- Bij ouders die voor een beperkt aantal jaren en een relatief beperkt bedrag kinderopvangtoeslag hebben terugbetaald, kan niet zonder meer worden aangenomen dat er gevolgschade is geleden die terug te leiden is tot die terugbetalingen.
- Tot nu toe worden twee indicatoren toegepast die, gecombineerd, aanleiding geven te twifelen aan het bestaan van causaliteit:
 1. Het aantal KOT-jaren waarvoor men gecompenseerd is: maximaal 2 jaar;
 2. De hoogte van de terugbetaling van de kinderopvangtoeslag: maximaal €2.000 in ieder jaar waarvoor gedupeerdheid is vastgesteld.
- Als het antwoord op deze vragen 'ja' is, worden er twee indicatoren toegepast die, wanneer van toepassing, juist bijdragen aan het wegnemen van twijfel over het bestaan van causaliteit. In die zin vormen zij een contra-indicatie:
 3. Is er in de gecompenseerde jaren sprake geweest van een stopzetting van de kinderopvangtoeslag tijdens een periode waarin nog gebruik werd gemaakt van kinderopvang?
 4. Was er geen sprake van (gedeeltelijk) herstel van het recht binnen 12 maanden?
- Wanneer de indicator 1 én 2 van toepassing zijn en zich geen contra-indicaties voordoen dan valt de ouder binnen de '2x2000-groep'.
- Met SGH zijn in de zomer van 2025 afspraken gemaakt om via een oefentafel aan de hand van onder meer informatie uit het feitenrelaas te bezien of causaliteit kan worden aangenomen voor ouders uit de 2x2000-groep. Dit is nu bij enkele tientallen ouders zo toegepast.

compensatie

omdat er

- Bij MijnHerstel is deze werkwijze tot op heden niet 1-op-1 over te nemen omdat ~~daar~~ geen gelijkende informatie beschikbaar is als in het feitenrelaas. Ouders krijgen hier tot op heden een wachtscherm als zij na de toepassing van de vier (contra)indicatoren niet doorkunnen.

Ouders uit de '2x2000-groep' kunnen de forfaitaire routes al dan niet doorlopen na toets op aannemelijkheid causaliteit

- Het uitgangspunt is dat voor ouders die een aanvraag indienen voor compensatie van aanvullende schade, de aannemelijkheid van schade door de terugbetaling wordt getoetst.
- Deze toets wordt zo objectief en eenvoudig mogelijk ingericht. Er wordt gekeken naar de vier bovengenoemde (contra)indicatoren. Daarnaast wordt gekeken naar de inkomenssituatie. Aan de hand van bekende gegevens over het verzamelinkomen wordt nagegaan of dit op x-moment op of onder een bestaansminimum lag.
- Als één van de bovenstaande indicatoren positief is, wordt aangenomen dat ook een relatief lage terugbetaling grote impact kon hebben in het leven van de ouder. In dat geval kan een ouder verder binnen SGH of MijnHerstel. Deze ouders doorlopen het reguliere proces met een toekenning van 100% van de forfaitaire bedragen.
- Ouders die op basis van de toets op impact géén toegang krijgen tot de forfaitaire routes, maar menen wel degelijk grote impact te hebben gehad, hebben de mogelijkheid om te vertellen wat de omstandigheden waren die tot die impact leidden en waardoor causaliteit met de gebeurtenissen in het leven aangenomen kan worden.
- Op dit moment is nog niet duidelijk op welke wijze we dit uitvoeren. De processtap moet uitvoerbaar zijn, congruente uitkomsten hebben en de ouderbeleving voorop stellen, daarbij geldt dat dit inpasbaar moet zijn de geldende juridische en financiële kaders. De daadwerkelijke impact op de staande uitvoering is daarmee nog niet te overzien.
- Als op basis van aanvullende informatie de conclusie kan worden getrokken dat de terugbetaling grote impact had, kan de ouder een forfaitaire route doorlopen.
- Voor ouders bij wie na zowel de toets op indicatoren en inkomen als ook het verhaal van de ouder niet kan worden aangenomen dat een relatief lage terugbetaling grote impact had, is het niet mogelijk om MijnHerstel of SGH te doorlopen dat uitmondt in een positief forfaitair voorstel voor een vaststellingsovereenkomst.
- In gevallen waar de conclusie wordt getrokken dat de terugbetaling geen grote impact had, wordt het schadetraject zo snel mogelijk afgerond. Voor de hand ligt dat dit in veel gevallen een (nul)-beschikking zal zijn. Deze werkwijze zal verder ontwikkeld moeten worden met het beschikkend bestuursorgaan.

Financiële consequenties

Op dit moment is begroot dat 50% van de ouders die na de toets op de vier (contra)indicatoren door kunnen naar een forfaitaire route volledige toegang krijgen tot schadecompensatie en dat bij 50% dit niet geldt. Dit is in lijn met de (nog beperkte) ervaringscijfers van de SGH-route. Er zijn nog onvoldoende gegevens over de verwachte uitkomsten van de inkomenstoets. Daarnaast dient het proces rond het ouderverhaal nog ontwikkeld te worden. In de uitwerking

hiervan is het uitgangspunt dat er geen benoemenswaardige financiële consequenties zijn t.o.v. de eerdere afspraken over deze groep. Op basis van het uitgangspunt dat een op te stellen ouderverhaal voor dit toetsingsdoel eenzelfde waarde heeft als het feitenrelaas bij SGH en dat een beperkt deel van de ouders o.b.v. de inkomenstoets door mag naar de forfaitaire routes lijkt de impact op de eerder opgestelde ramingen beperkt.

?

Bij de nu voorgelegde uitgangspunten is de inschatting dat de impact op de uitvoeringskosten beperkt is, tenzij een nadere invulling van de mogelijkheid voor de ouder om zijn verhaal te kunnen doen, leidt tot een grote werkinstroom in de individuele berekening of een sterk verhoogde inzet van SGH (welke hogere uitvoeringskosten heeft dan MijnHerstel).

Communicatie

Het voorstel is om de uitgangspunten uit deze nota met de Kamer te delen in de Kamerbrief met een aantal updates over de hersteloperatie in aanloop naar het Kamerdebat van 19 maart 2026. U heeft hierover een separate nota ontvangen.

Politiek/bestuurlijke context

De laatste informatie die over dit thema aan de Kamer is gestuurd stond in de aanbiedingsbrief bij VGR 22 dd 12 februari 2026: *De meer grofmazige systematiek binnen de forfaitaire schaderoutes roept ook de vraag op wat een procedureel rechtvaardige wijze van schadeafwikkeling is bij ouders die een relatief lage terugbetaling hebben moeten doen en waar de impact van die terugbetaling niet op voorhand aannemelijk is. Ouders met relatief lage terugvorderingen kunnen op dit moment nog niet zonder meer door in SGH en MijnHerstel. Uw Kamer is in de vorige voortgangsrapportage over de periode mei-augustus 2025 geïnformeerd dat, om te komen tot beleid voor deze groep, in samenwerking met SGH zogenaamde deelnemersvoorwaarden zijn uitgewerkt. Het kabinet bekijkt momenteel welke lessen er te trekken zijn uit de eerste ervaringen rondom de toepassing van de deelnemersvoorwaarden bij SGH, en wat er nodig is om te komen tot beleid dat passend is voor deze groep*

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

17-3 '26

1713
930-945
Kun stas

TERSTOND
TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris Herstel Toeslagen

Programma DG Herstel
Programma DG
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

nota Tekenversie 2 Aanvullende debat tbv CD 19 maart 2026

Datum

16 maart 2026

Notanummer

2026-0000092906

Bijlagen

1. Brief

Aanleiding

In de aanloop naar het commissiedebat van 19 maart 2026 stuurt u de Kamer een aanvullende debatbrief. De brief is aangepast naar aanleiding van uw eerdere opmerkingen en zoals besproken in de weekstart van vandaag. Bijgaand treft u de tweede tekenversie van deze brief.

Beslispunten

- Bent u akkoord met deze brief? Zo ja, dan graag uw handtekening.
- Graag uw akkoord op het openbaar maken van deze en andere relevante nota's, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

akkoord
17-3 '26

Kernpunten

- De brief bevat onderdelen die relevant zijn voor het komende debat:
 - o Meest actuele informatie over het schadestelsel
 - o Nadere toelichting op ADR onderzoek (commissieverzoek)
 - o Proces van dossierverstrekking (toezegging)
- Verzending aan de Kamer vindt idealiter vandaag (maandag 16 maart) plaats.

Toelichting

Communicatie

Afdeling Communicatie adviseert op de brief.

Politiek/bestuurlijke context

De TK heeft eveneens 97 Feitelijke Vragen gesteld naar aanleiding van de meest recente voortgangsrapportage. Daarnaast is door de TK verzocht om een kabinetsreactie op de brief van SGH.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.